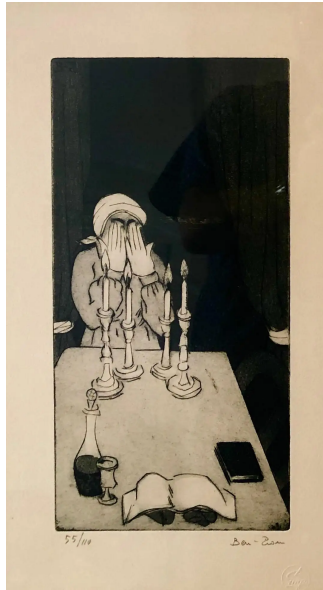

A TECHINEH AFTER LIGHTING THE SHAVUOS CANDLES

from *A Naye Sha's Techineh mit Groyse Verter oykh Segules Nifloes un Ales K'seyder*

(Published by Aaron Flohr Publications, Brooklyn – Undated)

Di *techineh* zogt men beyde teg Shavuos nokh likht bentshin, mit groys *kavoneh*.

Riboyne shel Oylem, du bist entdekt¹ givorin mit dem volken fun dayn *koved*² oyf dem barg Sinai tzu dayn lib folk Yisroel tzugebin zey di helige *toyreh* hayntign tog, mit dunerin un blitzin bistu tzu zey entdekt givorin, un eyn shtarkin kol fun *shoyfer* hostu gimakht shaynen³ oyf zey, in der tzayt velkhe du host zikh givizen⁴ oyf dem barg Sinai, du host bavizin dayn groys shatr kayt mit dayn sheynkayt tzu dayn lib folk Yisroel, ikh bet dikh derbarim dig⁵ Got zay mikh *mezakeh*⁶, az

רבונו של עולם, דו ביסט ענטדעקט גיוואָרין מיט דעם וואַלקען פון דיין פֿבֿוד אויף דעם באַרג סיני צו דיין ליב פֿאָלק ישראל צוגעבין זיי די הייליגע תורה היינטיגן טאָג, מיט דונערין און בליצן ביסטו צו זיי ענטדעקט גיוואָרין, און איין שטארקן קול פון שופר האָסטו גימאַכט שיינען אויף זיי, אין דער צייט וועלכע דו האָסט זיך גיוויזען אויף דעם באַרג סיני, דו האָסט באַוויזן דיין גרויס שטארקייט מיט דיין שיינקייט צו זיין ליב פֿאָלק ישראל, איך בעט דיך דער באַרימדיגער גאָט זיי מיך מזכּה, אַז איך

1. Entdekn – to discover, be revealed

2. *Koved* – honor or, in the case of the Divine, “glory.” From Hebrew *kavod*. The *kavod*, “God’s glory,” is, in Torah and in later Ashkenazi Kavod Mysticism, God’s means of revealing Godself to the Children of Israel.

3. *Shaynen* – to shine or appear. Perhaps this reflects the synesthesia described in Exodus 20:15: “And all the people saw the sounds.”

4. *Vayzn zikh* – to appear

5. *Derbarim dig* – merciful

6. We have in this prayer three words from the Hebrew root z-k-h. *Zokheh* is to be worthy of something. *M’zakeh* is to deem someone worthy. *Z’khus* is merit, worthiness, or right.

ikh zol hitin⁷ dayn heyilige *toyreh* un *mitzves*,
 velkhe du host unz gibotin, gidenk unz liber
 Got vos fil mentshin fun dayn folk Yisroel
 hobin iber gige bin zeyer lebin vegin di
 heligkayt fun dayn *toyreh* un dayne *mitzves*, az zey
 zolin *cholileh* nit farshemt verin *ba'oylem habo*,
 drum⁸ bet ikh dikh derbarimdiger Got, az du
 zolst onnemen mayn *tefileh*, vos ikh tu far dir
 fargisin,⁹ un mayn gishrey fun mayn moyl zolstu
 babiligin¹⁰ un du zolst derlaykhtin di oygin fun
 mayn man un mayne kinder in dayn heyilige
toyreh, azoy vi ikh hob giton derlaykhtin mit di
 likht *l'koved yontev gor*¹¹ mayn hoyz, un *bizkhus*
 vos mir hobin *m'kabel* geven di *toyreh* vos zi iz
 gige bin givorin mit ayn *kol shoyfer* zolstu unz
m'zakeh zayn, az mir zolin herin bald dem *kol* fun
 dem *shoyfer shel mashiach*, un unzere oygin zolin
zoykheh zayn tzu zehn in dayn umkerin¹² zikh
 kayn *Tziyon* mit groysder barimkayt,
omen, ken yehi rotzon.

זאָל היטין דיין הייליגע תורה און מצות,
 וועלכע דו האָסט אונז געבאָטן, גידינק אונז ליבער
 גאָט וואָס פיל מענטשן פון דיין פאָלק ישראל
 האָבן איבער גיגעבן זייער לעבן וועגן דיא
 הייליגקייט פון דיין תורה און דייןע מצות, אז זיא
 זאָלן חלילה ניט פארשעמט ווערן בעולם הבא,
 דרום בעט איך דיך דערבאַרימדיגער גאָט, אַז דו
 זאָלסט אָננעמען מיין תפילה, וואָס איך טו פאַר דיר
 פאַרגיסן, און מיין גישרײ פון מיין מויל זאָלסטו
 באַוויליגן און דו זאָלסט דערלייכטן די אויגן פון
 מיין מאַן און מייןע קינדער אין דיין הייליגע
 תורה, אַזוי ווי איך האָב גיטאָן דערלייכטן מיט די
 ליכט לכבוד יו"ט גאָר מיין הויז, און בזכות וואָס
 מיר האָבן מקבל גיווען דיא תורה וואָס זיא איז
 גיגעבן ווואָרן מיט אַיין קול שופר זאָלסטו אונז
 מזכּה זיין, אַז מיר זאָלן הערן פאַלד דעם קול פון
 דעם שופר של משיח, און אונזערע אויגן זאָלן
 זוכה זיין צו זעהן אין דיין אומקערן זיך
 קיין ציון מיט גרויסדער באַרימקייט,
 אָמין, כן יהי רצון:

(Painting by Ben-Zion Weinman, 1897-1987)

7. Hitin – to guard, keep, observe
 8. Drum or derum – therefore
 9. Fargisn – to pour out
 10. Babilikn – to grant
 11. Gor – fully
 12. Umkern zikh – to return

GEBET¹³

Abraham Reisen (1876 Belarus – 1973 New York)

Baler¹⁴ mikh, Got, baler, Vi mentshn tzu bahandlen,¹⁵ Tzu visn, vi azoy Dos beyz in guts farvandlen.¹⁶	באַלער מיך, גאָט, באַלער, ווי מענטשן צו באַהאַנדלען, צו וויסן, ווי אַזוי דאָס בייז אין גוטס פאַרוואַנדלען.
--	---

Un oyb der mentsh aleyn Iz oykh a <i>chayeh-roeh</i>,¹⁷ – Bakern¹⁸ zol ikh im Tzu mildkeyt un <i>hakhnoeh</i>¹⁹ . . .	און אויב דער מענטש אַליין איז אויך אַ חיה-רעה, – באַקערן זאָל איך אים צו מילדקייט און הכנעה . . .
---	--

In tzirk hob ikh gezen A man makht mild a tiger, Bafrayt²⁰ di shlang fun gift²¹ – To makh mikh Got nokh kliger.	אין צירק האָב איך געזען אַ מאַן מאַכט מילד אַ טיגער, באַפֿרייט די שלאַנג פון גיפט – טאָ מאַך מיך גאָט נאָך קליגער.
--	---

Un bentsh mikh mit geduld²² Un makh mikh shtark vi ayzn, Ikh zol mit mentshn oykh Dem zelbn vunder vayzn . . .	און בענטש מיך מיט געדולד און מאַך מיך שטאַרק ווי אַיזן, איך זאָל מיט מענטשן אויך דעם זעלבן ווונדער ווײַזן . . .
--	--

13. Gebet – prayer

14. Balern – to teach

15. Bahandlen – to treat, handle, deal with

16. Farvandlen – to transform

17. *Chayeh royeh* – an evil beast (Hebrew *chayah ra'ah*)

18. Bakern – to turn (someone/something)

19. *Hakhnoeh* – submission, humility (Hebrew *hakhna'ah*)

20. Bafrayen – to free, release, rid

21. Gift – poison

22. Geduld – patience

TEFILEH

Jacob Glatstein (1896 Poland – 1971 New York)

Der taytsh ²³ fun mayne shenste verter	דער טײַטש פון מײנע שענסטע ווערטער
Farnarisht mayn <i>tefileh</i> tzu dir.	פאַרנאַרישט מײן תפילה צו דיר.
Mayn loyb vayrekht ²⁴ di luft mit getz-gerukh. ²⁵	מײן לױב ווירעכט די לופט מיט געץ-גערוך.
Kh'davn tzu dir fun a shtumen <i>sidur</i> ;	כ'דאַוון צו דיר פון אַ שטומען סידור,
Mayn troyeriker Got.	מײן טרויעריקער גאָט.

Dos mindste ²⁶ bliml git dir mer <i>naches</i>	דאָס מינדסטע בלימל גיט דיר מער נחת,
Vi der gantzer zeks-togiker bashaf.	ווי דער גאנצער זעקס-טאָגיקער באַשאַף.
Di inertzie fun undzer <i>machshisdik</i> lebn	די אינערציע פון אונדזער משחיתדיק לעבן
Iz dayn klenste zorg.	איז דײן קלענסטע זאָרג.
Gist ²⁷ undz toyznter yor oyf borg,	גיט אונדז טויזענטער יאָר אויף באָרג
Un farhoylst ²⁸ dayn <i>ponim</i> fun undz.	און פאַרהוילסט דײן פנים פון אונדז.
Di vent fun undzere hayzer	די ווענט פון אונדזערע הײזער
Trifn mit <i>shtus</i> . ²⁹	טריפן מיט שטות.

Mir konen <i>afile</i> nisht dem <i>alef-beyz</i> fun <i>kedusheh</i> .	מיר קאָנען אַפילו נישט דעם אַלף-בית פון קדושה.
Vifl toyznter lebns darf men,	וויפל טויזנטער לעבנס דאַרף מען,
K'dey zikh tzu dertrakhtn ³⁰ tzum fusbenkele fun	כדי זיך צו דערטראַכטן צום פוסבענקעלע פון
dayns a shmeykhl?	דײנס אַ שמײכל?
Kh'davn tzu dir fun a shtumen <i>sidur</i> ;	כ'דאַוון צו דיר פון אַ שטומען סידור,
Mayn troyeriker Got.	מײן טרויעריקער גאָט.

23. Taytsh – meaning

24. Vayrekhn – to fragrance, to scent (like with incense)

25. Getz – idol; gerukh – fragrance. Getz-gerukh – pagan incense?

26. Mindste, mindeste – lowliest

27. Gishn – to pour forth. See fargishn, note 9. Gishn oyf borg – to lend.

28. Farhoyln – to hide, conceal

29. *Shtus* – nonsense, gibberish (Hebrew *shtut*, pl. *shtuyot*)

30. Dertrakhtn – to “get,” as a concept or a joke; here maybe to draw forth

Bist nisht forkhtik. ³¹ Bist nisht beyz.	ביסט נישט פֿאַרכטיק. ביסט נישט בייז.
Bist bloyz vayt fun undz,	ביסט בלויז ווייט פון אונדז,
Ven mir farshvekhn ³² yeder <i>rega</i> lebn.	ווען מיר פֿאַרשוועכן יעדער רגע לעבן.
Vifl blitz eybikeyt s'iz arayn in undzere nozlekher,	וויפל בליץ אייביקייט ס'איז אַרײַן אין אונדזערע נאַזלעכער,
Iz es mer nisht vi zikherer <i>churbn</i> .	איז עס מער נישט ווי זיכערער חורבן.
Kh'davn tzu dir fun a shtumen <i>sidur</i> ,	כ'דאַוון צו דיר פון אַ שטומען סידור,
Mayn troyeriker Got.	מיין טרויעריקער גאָט.

31. Forkhtik – dreadful, terrifying, terrible

32. Farshvekhn – dishonor, desecrate